

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 13. srpnja 2020.
(OR. en)

9283/20

COSCE 7
COPS 239
CFSP/PESC 606

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 13. srpnja 2020.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: ST 9177/20

Predmet: Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a za suradnju s Vijećem Europe u razdoblju od 2020. do 2022.

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a za suradnju s Vijećem Europe u razdoblju od 2020. do 2022. kako ih je odobrilo Vijeće (vanjski poslovi) 13. srpnja 2020.

**Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a za suradnju
s Vijećem Europe u razdoblju od 2020. do 2022.**

**Promicanje vrijednosti i paneuropske suradnje utemeljene na pravilima te podupiranje
revitaliziranog Vijeća Europe**

1. U kontekstu značajnih izazova u području ljudskih prava, demokracije i vladavine prava, od Europe se očekuje da zadrži vodeću ulogu u promicanju tih univerzalnih vrijednosti. Zbog toga EU namjerava ojačati suradnju s Vijećem Europe, koje na temelju iskustva duljeg od 70 godina ima ključnu ulogu u tom području. Mandati novog vodstva EU-a i Vijeća Europe kao i predsjedništava Odbora ministara koje u sljedećem razdoblju obnašaju države članice EU-a podudaraju se s ponovnim stavljanjem naglaska na vladavinu prava, kako unutar EU-a tako i izvan njega. Započinju u vrijeme kada je globalno stanje u području ljudskih prava, vladavine prava i demokracije neujednačeno: s vremenom je ostvaren velik napredak, no postoji i otpor prema univerzalnosti, nedjeljivosti i međuovisnosti svih ljudskih prava te nazadovanje u pogledu demokracije. Tijekom sljedećih pet godina u prvi će se plan staviti pitanja koja su važna našim građanima, kao što su digitalizacija i umjetna inteligencija.
2. EU će nastaviti surađivati s Vijećem Europe i podupirati ga u okviru napora koji se ulažu u promicanje učinkovitog multilateralizma i očuvanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, osobito u kontekstu učinka bolesti COVID-19, među ostalim njegovog socioekonomskog učinka, na ljudska prava, demokraciju i vladavinu prava, te zahtijevati odgovore temeljene na ljudskim pravima jer oni dovode do boljih rezultata u borbi protiv pandemije, i pritom osigurati nediskriminaciju i jednakost te sačuvati ljudsko dostojanstvo.

3. EU cijeni brojno članstvo Vijeća Europe i dijeli njegovu predanost osiguravanju univerzalnog i učinkovitog priznanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Vijeće Europe je i važna platforma za dijalog i suradnju s ciljem promicanja demokracije i vladavine prava. S obzirom na ozbiljna kršenja međunarodnog prava koja su posljednjih godina počinile članice Vijeća Europe, moramo očuvati i proširiti paneuropski karakter organizacije, osigurati da članice Vijeća Europe poštuju svoje međunarodne obveze, štite vrijednosti, načela i standarde te organizacije te osigurati njezino učinkovito funkcioniranje. EU se zalaže za Vijeće Europe koje može rješavati sva ozbiljna kršenja međunarodnog prava među svojim članicama, među ostalim putem nedavno uspostavljenog dodatnog zajedničkog postupka, pri čemu se poštuju njegove vrijednosti i osigurava da sve članice Vijeća Europe ispunjavaju svoje zakonske obveze.
4. Vijeće Europe ima ulogu određivanja standardâ u području ljudskih prava, vladavine prava i demokracije. Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (EKLP) predstavlja povijesno postignuće bez presedana. Ratificiralo ju je svih 47 država članica Vijeća Europe te se njome utvrđuju zajednička pravila i standardi u području ljudskih prava, demokracije i vladavine prava za 830 milijuna ljudi diljem kontinenta, a provedbu nadzire Europski sud za ljudska prava (ESLP). Osim toga, utjecaj Vijeća Europe nadilazi europski kontinent jer su mnoge njegove konvencije otvorene za globalno potpisivanje, a nekoliko njegovih mehanizama ima globalni doseg. Budućnost EU-a više nego ikad bit će oblikovana zajedno sa susjedima te će biti povezana s njima. Zato će EU, u suradnji s Vijećem Europe, aktivno surađivati sa zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama te sa susjednim regijama.

5. Tijekom godina strukturirana suradnja između EU-a i Vijeća Europe¹, koja se temelji na njihovim različitim ali komplementarnim ulogama, postala je u većoj mjeri strateška te je primjer uspjeha. Nastavit će se redoviti dijalozi na visokoj razini između institucija EU-a i Vijeća Europe. EU i njegove države članice daju najveći financijski doprinos Vijeću Europe. EU će nastaviti podupirati rad Vijeća Europe doprinosom njegovu izvanrednom proračunu i podupiranjem suradnje u području prava, poticanjem političkog dijaloga i financiranjem zajedničkih programa, uključujući, ali ne ograničavajući se na, zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje, kao i regiju Istočnog partnerstva i relevantne južne partnerske zemlje u okviru europske politike susjedstva (EPS) te Rusiju i središnju Aziju. Uredi i programski uredi Vijeća Europe imaju važnu ulogu u suradnji EU-a i Vijeća Europe u tim zemljama i regijama. EU i Europska investicijska banka također će istražiti načine za poboljšanje formalizirane suradnje s Razvojnou bankom Vijeća Europe (CEB). EU će surađivati s Vijećem Europe na postizanju ciljeva održivog razvoja.
6. Učinkovitost, relevantnost, transparentnost i vidljivost od ključne su važnosti za Vijeće Europe. EU će i dalje predvoditi potporu reformiranom i revitaliziranom Vijeću Europe koje se prilagođava novim izazovima i restrukturira se, s ciljem osiguravanja financijske održivosti i stalne usredotočenosti na učinkovitost. EU će promicati veću vidljivost i bolju komunikaciju o ciljevima i aktivnostima Vijeća Europe.
7. U okviru triju stupova, oko kojih je strukturirana aktivnost Vijeća Europe, EU će se usredotočiti na sljedeće zajedničke aktivnosti u razdoblju od 2020. do 2022.:

¹ Na temelju Memoranduma o razumijevanju (2007.) i Izjave o namjeri (2014.).

I. LJUDSKA PRAVA

8. EU će nastaviti podupirati Vijeće Europe, njegov Europski sud za ljudska prava i sustav konvencija Vijeća Europe kao glavni okvir za poštovanje ljudskih prava u Europi, čime se doprinosi većoj usklađenosti unutarnjih i vanjskih politika EU-a. **EU će surađivati s Vijećem Europe u provedbi prioriteta u području ljudskih prava u okviru svojeg vanjskog djelovanja, u skladu s ažuriranim Akcijskim planom EU-a za ljudska prava i demokraciju (za razdoblje 2020. – 2024.),** nakon što se on donese.
9. **EU je obnovio svoju predanost pristupanju Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.** To za EU ne predstavlja samo ugovornu obvezu. Riječ je o poštovanju naših temeljnih vrijednosti i stvaranju usklađenog pravnog okvira za zaštitu ljudskih prava diljem Europe. Europska konvencija o ljudskim pravima kako je tumači Europski sud za ljudska prava već ima temeljnu ulogu u pravu EU-a, kako je potvrđeno Poveljom o temeljnim pravima i sudskom praksom Suda EU-a. Pristupanjem će se pojedincima omogućiti da se obrate Europskom sudu za ljudska prava zbog mjera koju su poduzele institucije EU-a te će se poboljšati dosljednost zaštite ljudskih prava Europljana, također i u pogledu zahtjeva protiv država članica EU-a koje provode pravo EU-a. Revidirani sporazum o pristupanju mora u potpunosti biti u skladu s pravom EU-a kako ga tumači Sud EU-a. 70. obljetnica Europske konvencije o ljudskim pravima, koja će se obilježiti na ministarskoj konferenciji u Ateni 4. studenoga 2020., prilika je za jačanje napora za pristupanje EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

10. **EU će pristupiti rješavanju posljedica koje nove digitalne tehnologije i digitalne tehnologije u nastajanju imaju na promicanje i zaštitu ljudskih prava.** Europa mora iskoristiti mogućnosti digitalnog doba promičući etički pristup i štiteći ljudska prava, te osigurati da tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu na odgovarajući način koristiti nove tehnologije u skladu s obvezama u okviru međunarodnog prava o ljudskim pravima, pridajući posebnu pozornost pitanjima kao što su sloboda izražavanja, mišljenja i informiranja na internetu, uređenje i politike moderiranja sadržaja internetskih posrednika, radikalizacija, terorizam i govor mržnje na internetu, sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti, privatnost i zaštita podataka, umjetna inteligencija i tehnologije za masovni nadzor, kao i prikupljanje i upotreba biometrijskih podataka, na primjer uvođenjem prepoznavanja lica na javnim mjestima. U okviru daljnjeg postupanja u vezi s Bijelom knjigom Europske komisije o umjetnoj inteligenciji i u okviru rada na Zakonu o digitalnim uslugama EU će blisko surađivati s Vijećem Europe na utvrđivanju rizika i mogućnosti koje nastaju zbog umjetne inteligencije i digitalnih tehnologija, uključujući njihov utjecaj na ljudska prava, vladavinu prava i demokraciju, te će procijeniti potrebu za daljnjim mjerama kako bi se osiguralo da su njihov razvoj, dizajn i primjena u skladu s ljudskim pravima. EU i Vijeće Europe nastavit će i suradnju u području obrazovanja za digitalno građanstvo.
11. **EU će surađivati s Vijećem Europe na promicanju snažnih standarda zaštite podataka na globalnoj razini.** To će činiti na temelju modernizirane Konvencije za zaštitu osoba glede obrade osobnih podataka („Konvencija 108”). EU će posebno surađivati s Vijećem Europe na promicanju globalnih načela i standarda o zaštitnim mjerama za pristup javnih tijela osobnim podacima za potrebe izvršavanja zakonodavstva i sigurnosti.

12. EU će surađivati s Vijećem Europe na promicanju rodne ravnopravnosti i prava žena, kao i njihovog osnaživanja i sudjelovanja, kako unutar EU-a tako i u okviru njegovih vanjskih odnosa. EU će također surađivati s Vijećem Europe, koje je jedan od ključnih aktera u utvrđivanju standarda u tim područjima, među ostalim u borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Istanbulska konvencija” Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji ratificirana je i provodi se u 21 državi članici EU-a.
13. EU će surađivati s Vijećem Europe u području promicanja **slobode izražavanja, informiranja i mišljenja na internetu i izvan njega, kao i pristupa pouzdanim informacijama te slobodnim i neovisnim medijima, borbe protiv dezinformacija te zaštite slobode medija i sigurnosti novinara**. U tom pogledu Platforma Vijeća Europe za promicanje zaštite novinarstva i sigurnosti novinara predstavlja važno mjesto za promicanje rasprave o aktualnim izazovima u tom području te za upozoravanje na konkretne slučajeve ograničavajućeg zakonodavstva i napadâ na novinare.
14. Civilno društvo ima važnu ulogu u promicanju temeljnih vrijednosti Vijeća Europe. EU će surađivati s Vijećem Europe na jačanju i podupiranju zaštite i promicanja prostora za civilno društvo u Europi, posebno s ciljem **stvaranja poticajnog okruženja za organizacije civilnog društva i borbe za ljudska prava** te odgovaranja na izazove kako je navedeno u Zaključcima Vijeća o demokraciji u vezi sa smanjenjem demokratskog prostora za civilno društvo². EU će pomno pratiti rasprave o uspostavi platforme Vijeća Europe za zaštitu boraca za ljudska prava.
15. Kad je riječ o pitanjima **okoliša**, Vijeće Europe pomaže u oblikovanju dobro prilagođenog pravnog okvira u Europi. U sklopu provedbe svojeg europskog zelenog plana Europska komisija pratit će rasprave u Vijeću Europe o vezi između ljudskih prava i okoliša, uključujući mjere za suzbijanje kaznenih djela protiv okoliša. EU podupire pravodobne napore koje Vijeće Europe ulaže kako bi na odgovarajući način pristupilo rješavanju tog pitanja!

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12836-2019-INIT/hr/pdf>, usvojeni 14. listopada 2019.

16. U kontekstu zapošljavanja i socijalnih pitanja, **Europska socijalna povelja** Vijeća Europe i revidirana Europska socijalna povelja važne su referentne točke za provedbu **europskog stupa socijalnih prava** EU-a. Europska komisija pripremit će akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava te će ga provoditi na zapadnom Balkanu u kontekstu programâ gospodarskih reformi. Budući da se u Europskoj socijalnoj povelji poseban naglasak stavlja na zaštitu među ostalim starijih osoba, djece, osoba s invaliditetom i radnika migranata, EU će surađivati s Vijećem Europe na jamčenju temeljnih socijalnih i gospodarskih prava u skladu s tim međunarodnim obvezama, posebno u slučaju globalnih kriza kao što je pandemija bolesti COVID-19.
17. U središtu **politike azila i migracijske politike EU-a** i dalje su zaštita i poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda. EU je predan jačanju kapaciteta relevantnih dionika za provedbu tog pristupa. EU nastoji uspostaviti human, otporniji i učinkovitiji sustav migracija i azila te je predan mandatu Vijeća Europe za prikupljanje informacija i pružanje savjeta i pomoći državama članicama Vijeća Europe na temelju njegovih relevantnih standarda o zaštiti ljudskih prava migranata, tražitelja azila i izbjeglica u Europi, s posebnim naglaskom na ranjive skupine kao što su maloljetnici bez pratnje, ugrožene žene, djeca, osobe s invaliditetom ili osobe suočene s diskriminacijom ili nasiljem. Zahvaljujući djelovanju Vijeća Europe došlo je do napretka u području migracija, posebno na ublažavanju trgovanja ljudima.
18. U skladu sa zaključcima Vijeća usvojenima u prosincu 2019. o **mjerama koje su alternativa zadržavanju**, primjeni sankcija i mjerama koje ne uključuju oduzimanje slobode u području kaznenog pravosuđa, EU će blisko surađivati s Vijećem Europe kako bi se ostvarile sinergije u njihovim pristupima.

19. EU će blisko surađivati s Vijećem Europe na jačanju zaštite i promicanja ljudskih prava u područjima koja zahtijevaju veću pozornost, kao što su borba protiv diskriminacije (osobito promicanjem svijesti o aktivnostima Europske komisije za borbu protiv rasizma i netolerancije Vijeća Europe (ECRI) i provedbe njezinih preporuka), uključujući borbu protiv diskriminacije LGBTI+ osoba te diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta, kao i sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja te zaštita djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja (s ciljem **pristupanja EU-a Konvenciji iz Lanzarotea**). Posebnu pozornost treba posvetiti zajedničkim aktivnostima za suzbijanje širenja govora mržnje i zločina iz mržnje u Europi. EU je predan radu Vijeća Europe na jačanju poštovanja prava pripadnika manjina (posebno njihove socioekonomske integracije, uključujući romske zajednice), među ostalim nacionalnih manjina u skladu s primjenjivim normama i standardima Vijeća Europe te preporukama Venecijanske komisije. U sklopu konsenzusa između EU-a i Vijeća Europe u pogledu ukidanja smrtne kazne, zadržana je zajednička predanost ukidanju smrtne kazne drugdje u svijetu. EU će nastaviti jačati suradnju s Vijećem Europe u borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti dostojanstva ljudskog života.” Djelovanje protiv trgovanja ljudima, osobito ženama i djevojčicama, zahtijeva zajedničke napore širokog kruga relevantnih aktera te koordiniran i usklađen pristup u svim relevantnim područjima politika u unutarnjim i vanjskim odnosima EU-a kao što su sigurnost, migracije, pravosuđe, ravnopravnost i zapošljavanje te razvoj.
20. EU će nastaviti podupirati suradnju između svoje Agencije za temeljna prava (FRA) i Vijeća Europe, u skladu s njihovim mandatima.

II. DEMOKRACIJA

21. EU nastoji **njegovati, štititi i jačati našu demokraciju.**
22. U zaključcima Vijeća o demokraciji naglašava se da se u današnjem svijetu demokracija suočava s izazovima i dovodi u pitanje. Dok je u mnogim zemljama demokracija snažna, u drugima se bilježi rastući trend autoritarizma. **Izazovi za demokraciju** višestruki su i protiv njih se treba sveobuhvatno boriti, među ostalim podupiranjem i promicanjem slobodnog i neovisnog civilnog društva, boraca za ljudska prava i neovisnih medija, većom transparentnošću demokratskih procesa, digitalnom pismenošću, uključivošću i građanskim obrazovanjem kao nužnim srednjoročnim i dugoročnim doprinosom otpornosti demokracija te suzbijanjem manipulativnog uplitanja, uključujući kampanje dezinformiranja.
23. EU pozdravlja važan rad Vijeća Europe putem njegova Referentnog okvira kompetencija za demokratsku kulturu kojim se **obrazovnim** sustavima pomaže da i u formalnom i neformalnom kontekstu mladima pruže potrebne kompetencije za promicanje ljudskih prava, demokracije i vladavine prava, čime se nadopunjuje rad EU-a na potpori demokraciji. EU će nastaviti surađivati s Vijećem Europe u promicanju drugih alata i inicijativa kojima se potiče obrazovanje za demokratsko građanstvo i obrazovanje o ljudskim pravima, među ostalim u kontekstu djelomičnog sporazuma Vijeća Europe s ciljem uspostave Opservatorija za poučavanje povijesti u Europi. Uloga jezika, svijest o važnosti jezika i višejezične kompetencije ključne su za bolje razumijevanje kultura, čime se doprinosi razvoju demokratskog građanstva diljem Europe koja je jezično i kulturno raznolika. Preporuka Vijeća EU-a (2019.) o sveobuhvatnom pristupu poučavanju i učenju jezika pruža okvir za jačanje suradnje s Vijećem Europe i njegovim Europskim centrom za suvremene jezike u području kvalitetnog jezičnog obrazovanja.

24. EU ima velike koristi od **stručnosti Venecijanske komisije u području demokracije putem prava**, među ostalim u njegovu vanjskom djelovanju u kojem se EU oslanja na znanje i iskustvo Venecijanske komisije kako bi pomogao poboljšati ustavne standarde i izbornu pravo. Venecijanska komisija pomaže i u pravosudnim, upravljačkim i drugim reformama, posebno u zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama te u zemljama u okviru europske politike susjedstva (EPS). EU nastoji ojačati suradnju s Venecijanskom komisijom i njezinim tajništvom, na primjer u poticanju izbornih reformi na temelju preporuka misija EU-a za promatranje izbora u regijama kao što su Latinska Amerika i sjeverna Afrika.
25. **EU će promicati redovite razmjene mišljenja s tajništvom Venecijanske komisije o standardima izbornog prava i zajednički proučiti na koji se način pravna mišljenja Venecijanske komisije i preporuke misija EU-a za promatranje izbora mogu uzajamno nadopunjavati.**
26. Društveni mediji i tehnologije za izbore stvaraju nove **moćnosti, kao i izazove** za izborne procese i demokraciju. EU će promicati poštovanje standarda i preporuka Vijeća Europe u vezi s izbornim procesima i demokracijom. EU će poticati redovite razmjene mišljenja s Vijećem Europe radi jačanja suradnje na razvoju i promicanju standarda za rješavanje tih pitanja, uključujući zaštitu integriteta izbornih procesa.
27. EU će ojačati dijalog i suradnju s Vijećem Europe u pogledu mogućnosti za jačanje uloge i smislenog **sudjelovanja organizacija civilnog društva** i nacionalnih institucija za ljudska prava u toj organizaciji, u skladu s odlukom donesenom na 129. sjednici Odbora ministara Vijeća Europe (Helsinki, 14. – 15. svibnja 2019.).
28. EU će ojačati dijalog i suradnju s Vijećem Europe u pogledu **povećanja sudjelovanja i zastupljenosti žena i mladih** te njihovih interesa u javnom i političkom životu.

29. Rezolucija Vijeća EU-a iz 2019. o **kulturnoj dimenziji** održivog razvoja³ poslužit će kao ključni okvir za produbljivanje suradnje povezane s kulturom i kulturnom baštinom. Okvirna konvencija Vijeća Europe o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Konvencija iz Fara), Dani europske baštine i Prošireni djelomični sporazum Vijeća Europe o kulturnim rutama primjeri su suradnje između EU-a i Vijeća Europe. EU će nastaviti promicati Konvenciju Vijeća Europe br. 221 o kaznenim djelima povezanim s kulturnim dobrima (Konvencija iz Nikozije) i pristupanje država članica Vijeća Europe toj Konvenciji.

III. VLADAVINA PRAVA

30. **EU je značajno povećao svoju predanost poštovanju vladavine prava.** Vladavina prava preduvjet je za demokraciju te poštovanje i puno ostvarivanje ljudskih prava. U kontekstu EU-a ključno je osigurati blagostanje za europske građane neometanim funkcioniranjem jedinstvenog tržišta. Prijetnje vladavini prava izazov su za ljudska prava i za pravne, političke i gospodarske temelje funkcioniranja Europske unije. U svojoj komunikaciji naslovljenoj „Jačanje vladavine prava u Uniji – nacrt za djelovanje“⁴ Komisija je utvrdila pristup koji počiva na tri stupa: promicanju kulture vladavine prava, sprečavanju nastanka problema u području vladavine prava te osiguranje učinkovitog odgovora kada se oni pojave. Kako bi se ojačali preventivni aspekti, Komisija je najavila uspostavu sveobuhvatnog europskog mehanizma vladavine prava s područjem primjene na razini EU-a i u okviru kojeg će EK pripremati objektivna godišnja izvješća. Takav pristup praćenja bit će jednak u svakoj državi članici EU-a. Praćenjem u okviru europskog mehanizma vladavine prava uzet će se u obzir postojeći instrumenti i stručnost Vijeća Europe u tom području.

³ [ST 13336/19.](#)

⁴ COM(2019) 343 final.

31. U tom kontekstu Komisija nastoji ojačati suradnju s Vijećem Europe, uključujući Venecijansku komisiju, GRECO i Europsku komisiju Vijeća Europe za ocjenu učinkovitosti pravosuđa (CEPEJ). Vijeće Europe imenovalo je, na poziv Komisije, osobu za kontakt za mrežu kontaktnih točaka koje se bave pitanjem vladavine prava, a Komisija će blisko surađivati s Vijećem Europe kako bi se osiguralo da se rad na vladavini prava uzajamno nadopunjava i da se izbjegava nepotrebno udvostručavanje. U svrhu pripreme godišnjeg izvješća Europska komisija uključit će se i u dijalog s relevantnim dionicima kao što su Savjetodavno vijeće europskih sudaca i Savjetodavno vijeće europskih tužitelja. Popis kriterija za vladavinu prava Venecijanske komisije može pomoći u utvrđivanju specifičnih rizika i slabosti.
32. Sudjelovanjem EU-a u GRECO-u u svojstvu promatrača olakšava se suradnja s Vijećem Europe na izgradnji kapaciteta i provedbi standarda namijenjenih jačanju vladavine prava i borbi protiv korupcije, kao što je zaštita zviždača. EU će nastaviti blisku suradnju s GRECO-om u pogledu izgradnje kapaciteta i provedbe standarda za jačanje borbe protiv korupcije.
33. Rad Vijeća Europe već je pomogao u poboljšanju kaznenopravnog odgovora u EU-u kako bi se spriječila radikalizacija koja dovodi do terorizma i nasilnog ekstremizma te reintegracije i rehabilitacije počinitelja terorističkih kaznenih djela.
34. U području borbe protiv kiberkriminaliteta EU će nastaviti suradnju u okviru Budimpeštanske konvencije o kiberkriminalitetu i njezinih dodatnih protokola. Osigurati će se i dosljednost između 2. dodatnog protokola o kojem se pregovara i rada EU-a na poboljšanju prekograničnog pristupa elektroničkim dokazima te će se Budimpeštanska konvencija promicati kao okvir za međunarodnu suradnju i izgradnju kapaciteta.

35. Predanost EU-a poticanju vladavine prava odnosi se i na **zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje te susjedstvo EU-a**, gdje će EU nastaviti suradnju s Vijećem Europe kako bi pružio potporu zemljama u provedbi ključnih reformi i osposobljavanja, u pogledu pravosuđa, borbe protiv korupcije, promicanja ljudskih prava i uloge slobodnih i neovisnih medija i civilnog društva te, u pogledu zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja, praćenja napretka ostvarenog u tim područjima, u skladu s, ako je primjenjivo/relevantno, pojačanom metodologijom procesa pristupanja.
